

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки України від 13 березня 2008 року № 168 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 18 жовтня 2022 року № 924), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 15 липня 2008 року за № 643/15334

Положення про Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика

{Із змінами, внесеними згідно з наказом МОН від 17.06.2024 № 875}

І. Загальні положення

1. Це Положення визначає порядок проведення Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика (далі – Міжнародний конкурс) в Україні та за її межами.

2. Міжнародний конкурс проводиться відповідно до Указу Президента України від 09 листопада 2007 року № 1078 «Про Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика» з метою піднесення престижу української мови, забезпечення її всебічного розвитку і функціонування в усіх сферах суспільного життя.

3. Організаторами Міжнародного конкурсу є Міністерство освіти і науки України, Міністерство оборони України, Міжнародний благодійний фонд «Ліга українських меценатів», Інститут української мови Національної академії наук України.

До організації Міжнародного конкурсу можуть залучатися представники Міністерства культури та інформаційної політики України, державної установи «Український інститут», Національної академії педагогічних наук України, громадських об'єднань (за згодою).

Організаційне та методичне забезпечення Міжнародного конкурсу здійснює Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти» (далі – ІМЗО).

4. Учасниками Міжнародного конкурсу, що проводиться в Україні (далі – Конкурс), є здобувачі повної загальної середньої, спеціалізованої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти, які навчаються в українських закладах освіти.

Конкурс серед курсантів вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, закладів фахової передвищої військової освіти та ліцеїстів військових (військово-морських, військово-спортивних) ліцеїв, ліцеїв із посиленою військово-фізичною підготовкою, що належать до сфери управління Міноборони, організовує та проводить Міноборони відповідно до положення, що затверджується центральним органом виконавчої влади, який формує та реалізує державну політику з питань національної безпеки у воєнній сфері, сферах оборони і військового будівництва у мирний час та особливий період.

Учасниками Міжнародного конкурсу, що проводиться за межами України (далі – Конкурс серед закордонних здобувачів освіти), є здобувачі освіти, які вивчають українську мову самостійно, в іноземних закладах освіти, де вивчається українська мова, культурно-освітніх центрах, громадських організаціях закордонних українців тощо (далі – закордонні здобувачі освіти).

{Пункт 4 в редакції наказу МОН від 17.06.2024 № 875}

5. Участь у Міжнародному конкурсі є добровільною.

6. Обробка персональних даних учасників Міжнародного конкурсу здійснюється відповідно до Закону України «Про захист персональних даних».

{Пункт 7 виключено згідно з наказом МОН від 17.06.2024 № 875}

II. Етапи проведення Міжнародного конкурсу

1. Міжнародний конкурс проводиться кожного навчального року та розпочинається в День української писемності та мови – 27 жовтня.

{Пункт 1 в редакції наказу МОН від 17.06.2024 № 875}

2. Міжнародний конкурс проводиться в таких категоріях:
здобувачі загальної середньої освіти одного року навчання (3–11 (12) класи);
здобувачі професійної (професійно-технічної) освіти;
здобувачі фахової передвищої освіти;
здобувачі вищої освіти.

{Пункт 2 в редакції наказу МОН від 17.06.2024 № 875}

3. Конкурс проводиться в чотири етапи:
перший – на рівні закладів освіти (жовтень – листопад). У Державному ліцеї «Міжнародна українська школа» (далі – ДЛ «МУШ») перший етап проводиться в січні – лютому;
другий – на рівні територіальних громад, районів міст Києва та Севастополя, районів областей (листопад – грудень). Рішення про рівень

проведення другого етапу ухвалює відповідний орган управління у сфері освіти Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій;

третій – на рівні Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя (грудень – лютий);

четвертий – на всеукраїнському рівні (березень).

{Пункт 3 в редакції наказу МОН від 17.06.2024 № 875}

4. Здобувачі професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти беруть участь у першому, третьому та четвертому етапах Конкурсу.

Учні ДЛ «МУШ» беруть участь у першому та четвертому етапах Конкурсу в дистанційній формі.

{Пункт 4 в редакції наказу МОН від 17.06.2024 № 875}

5. Конкурс серед закордонних здобувачів освіти проводиться в два етапи:

перший – на рівні іноземних закладів освіти, де вивчається українська мова, культурно-освітніх центрів, громадських організацій закордонних українців (далі – культурно-освітні центри) (жовтень – січень). Здобувачі освіти, які вивчають українську мову самостійно, мають право вільного вибору культурно-освітнього центру, що проводить перший етап Конкурсу серед закордонних здобувачів освіти;

другий – на рівні країни проживання закордонних здобувачів освіти (лютий – квітень).

Конкурс серед закордонних здобувачів освіти проводиться з урахуванням порядку проведення Конкурсу, що міститься в розділі V цього Положення.

Конкурс серед закордонних здобувачів освіти може проводитися за єдиними завданнями в дистанційній формі в один етап. Організовує Конкурс серед закордонних здобувачів освіти за єдиними завданнями МОН. Для підготовки єдиних завдань створюється робоча група, склад якої затверджується наказом МОН. Дату проведення Конкурсу серед закордонних здобувачів освіти за єдиними завданнями визначає МОН.

{Пункт 5 в редакції наказу МОН від 17.06.2024 № 875}

6. Під час дії воєнного стану, надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження, карантину, запровадження протиепідемічних заходів та інших обставин, що об'єктивно унеможливають проведення Міжнародного конкурсу або окремих його етапів в очній формі, Міжнародний конкурс або окремі його етапи можуть проводитися в дистанційній або змішаній (очній та дистанційній) формі.

III. Організаційні комітети Міжнародного конкурсу

1. Для проведення Міжнародного конкурсу щорічно утворюються відповідні організаційні комітети (далі – оргкомітети).

Склади оргкомітетів першого – третього етапів Конкурсу затверджуються наказами відповідних закладів освіти, органів управління у сфері освіти місцевих органів виконавчої влади.

Склад оргкомітету четвертого етапу Конкурсу (далі – Центральний оргкомітет) затверджується наказом МОН.

Для проведення Конкурсу серед закордонних здобувачів освіти оргкомітет утворюється в кожній країні, де він відбуватиметься.

2. Оргкомітети:

здійснюють керівництво відповідними етапами Міжнародного конкурсу; визначають порядок та форми проведення відповідного етапу Міжнародного конкурсу в період дії воєнного стану, надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження, карантину, запровадження протиепідемічних заходів та інших обставин, що об'єктивно унеможливають його проведення в очній формі;

приймають заявки на участь у відповідному етапі Міжнародного конкурсу від оргкомітетів попереднього етапу, оргкомітети першого етапу приймають заявки від здобувачів освіти;

ознайомлюють учасників з порядком та формою проведення відповідного етапу Міжнародного конкурсу;

мають право здійснювати заходи щодо заохочення та відзначення учасників відповідного етапу Міжнародного конкурсу, педагогічних та науково-педагогічних працівників, які підготували переможців;

забезпечують висвітлення перебігу відповідного етапу Міжнародного конкурсу в засобах масової інформації, оприлюднення його результатів.

Центральний оргкомітет також координує проведення першого – третього етапів Конкурсу; організовує проведення четвертого етапу Конкурсу та визначає своїх представників для спостереження за його проведенням; визначає порядок та організовує проведення Конкурсу серед закордонних здобувачів освіти за єдиними завданнями.

Оргкомітети Конкурсу серед закордонних здобувачів освіти також визначають порядок та форму його проведення, координують проведення першого етапу, організовують та проводять другий етап Конкурсу серед закордонних здобувачів освіти.

{Абзаци 4, 6, 8, 9 пункту 2 в редакції наказу МОН від 17.06.2024 № 875}

3. До складу оргкомітету входять голова, його заступник, секретар та члени оргкомітету.

4. Голова оргкомітету:
очолює оргкомітет;

розподіляє повноваження між членами оргкомітету;
керує роботою з організації та проведення відповідного етапу Міжнародного конкурсу згідно з цим Положенням;
визначає графік засідань, забезпечує присутність на засіданнях членів оргкомітету;
проводить засідання оргкомітету.
У разі відсутності голови оргкомітету його обов'язки виконує заступник голови.

*{Абзаци 4, 5, 6 пункту 4 в редакції наказу МОН від 17.06.2024 № 875}
{Абзац 7 пункту 4 виключено згідно з наказом МОН від 17.06.2024 № 875}*

5. Секретар оргкомітету:

приймає заявки на участь у відповідному етапі Міжнародного конкурсу;
забезпечує ведення та збереження документації;
бере участь у засіданнях оргкомітету, веде їх протоколи;
за дорученням голови оргкомітету виконує іншу організаційну роботу.

{Абзац 3 пункту 5 виключено згідно з наказом МОН від 17.06.2024 № 875}

6. Члени оргкомітету:

здійснюють роботу з організації та проведення відповідного етапу Міжнародного конкурсу згідно з цим Положенням;
беруть участь у засіданнях оргкомітету;
надають пропозиції щодо порядку та форми проведення відповідного етапу, заохочення та відзначення учасників відповідного етапу Міжнародного конкурсу, педагогічних та науково-педагогічних працівників, які підготували переможців, з інших питань організації Міжнародного конкурсу.

{Пункт 6 в редакції наказу МОН від 17.06.2024 № 875}

7. Формою роботи оргкомітетів є засідання.

Засідання оргкомітету вважається правоможним, якщо на ньому присутні не менше двох третин його складу.

Рішення оргкомітету ухвалюються колегіально на його засіданнях шляхом відкритого голосування більшістю голосів його членів, присутніх на засіданні. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови оргкомітету (за його відсутності – заступника голови).

{Пункт 7 в редакції наказу МОН від 17.06.2024 № 875}

8. Рішення оргкомітету оформлюється протоколом, який підписують голова (за його відсутності – заступник голови), секретар та його члени. У разі проведення засідання оргкомітету в дистанційній формі протокол підписує голова оргкомітету (за його відсутності – заступник голови).

IV. Журі Міжнародного конкурсу

1. Для перевірки та оцінювання конкурсних робіт учасників, визначення переможців на кожному етапі Міжнародного конкурсу створюються журі.

2. Склади журі першого – третього етапів Конкурсу затверджуються наказами відповідних закладів освіти, органів управління у сфері освіти місцевих органів виконавчої влади,клади журі першого етапу Конкурсу серед закордонних здобувачів освіти формуються відповідними культурно-освітніми центрами.

Склад журі четвертого етапу Конкурсу затверджується наказом МОН.

Склад журі другого етапу Конкурсу серед закордонних здобувачів освіти затверджується відповідним оргкомітетом.

{Абзац 1 пункту 2 в редакції наказу МОН від 17.06.2024 № 875}

3. До складу журі відповідного етапу Міжнародного конкурсу входять голова, його заступник, секретар та члени журі. Кількість членів журі має бути не менше ніж дві особи для кожної категорії учасників.

4. Голова журі:
організовує роботу журі та проводить засідання;
розподіляє повноваження між членами журі;
організовує розроблення завдань відповідного етапу Міжнародного конкурсу, забезпечує їх нерозголошення;
забезпечує дотримання процедури голосування;
бере участь у голосуванні та визначенні переможців;
надає науково-методичну допомогу членам журі під час перевірки робіт учасників Міжнародного конкурсу;
забезпечує об'єктивність та неупередженість членів журі під час оцінювання конкурсних робіт.

У разі відсутності голови журі його обов'язки виконує заступник голови.

{Абзац 8 пункту 4 в редакції наказу МОН від 17.06.2024 № 875}

5. Секретар журі:
забезпечує ведення та збереження документації;
бере участь у засіданнях журі, веде їх протоколи;
бере участь у голосуванні та визначенні переможців, може брати участь в оцінюванні робіт учасників відповідного етапу Міжнародного конкурсу.

{Абзац 4 пункту 5 в редакції наказу МОН від 17.06.2024 № 875}

6. Члени журі:
 беруть участь у засіданнях журі;
 здійснюють перевірку та оцінювання робіт учасників відповідного етапу Міжнародного конкурсу;
 дотримуються принципів об'єктивності та неупередженості під час оцінювання конкурсних робіт;
 беруть участь у голосуванні та визначенні переможців.

7. Рішення про визначення переможців відповідного етапу Міжнародного конкурсу ухвалюється більшістю голосів членів журі, присутніх на засіданні. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови журі (за його відсутності – заступника голови).

Засідання журі відповідного етапу Міжнародного конкурсу вважається правоможним, якщо на ньому присутні не менше двох третин від його складу.

{Абзац 1 пункту 7 в редакції наказу МОН від 17.06.2024 № 875}

8. Рішення журі відповідного етапу Міжнародного конкурсу оформляється протоколом, який підписують голова (за його відсутності – заступник голови), секретар та всі члени журі, присутні на засіданні.

У разі перевірки та оцінювання робіт відповідного етапу Міжнародного конкурсу в дистанційній формі протокол підписує голова журі (за його відсутності – заступник голови).

Протоколи засідань журі передаються до оргкомітету відповідного етапу Міжнародного конкурсу в день завершення роботи журі.

{Абзац 2 пункту 8 в редакції наказу МОН від 17.06.2024 № 875}

V. Порядок проведення Конкурсу

1. Дати та місця проведення першого – третього етапів Конкурсу визначають відповідні заклади освіти, органи управління у сфері освіти місцевих органів виконавчої влади з урахуванням строків, зазначених у пункті 3 розділу II цього Положення.

Дату проведення четвертого етапу Конкурсу визначає МОН з урахуванням строків, зазначених у пункті 3 розділу II цього Положення. Місця проведення четвертого етапу Конкурсу визначають органи управління у сфері освіти Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.

Четвертий етап Конкурсу відбувається в присутності представників Центрального оргкомітету.

2. У другому етапі Конкурсу беруть участь по одному переможцю першого етапу в кожній категорії, які набрали найбільшу кількість балів відповідно до рейтингового порядку визначення переможців.

У разі проведення другого етапу Конкурсу на рівні територіальних громад, районів міст Києва та Севастополя у третьому етапі беруть участь по одному переможцю другого етапу в кожній категорії, які набрали найбільшу кількість балів відповідно до рейтингового порядку визначення переможців.

У разі проведення другого етапу Конкурсу на рівні районів областей у третьому етапі беруть участь по три переможці другого етапу в кожній категорії, які набрали найбільшу кількість балів відповідно до рейтингового порядку визначення переможців.

У четвертому етапі Конкурсу беруть участь по три переможці третього етапу (першого етапу для ДЛ «МУШ») у кожній категорії відповідно до рейтингового порядку визначення переможців.

{Пункт 2 в редакції наказу МОН від 17.06.2024 № 875}

3. Пакети із завданнями відкривають за одну годину до початку проведення відповідного етапу Конкурсу в присутності учасників, представників оргкомітету, громадськості.

Під час проведення Конкурсу або його окремих етапів у дистанційній формі учасники отримують завдання не раніше ніж за 30 хвилин до початку відповідного етапу. Під час виконання учасниками завдань у дистанційній формі представники оргкомітету відповідного етапу Конкурсу здійснюють відеоспостереження в онлайн-режимі.

Виконання завдань кожного етапу Конкурсу починається одночасно для всіх учасників відповідного етапу.

Здобувачі загальної середньої освіти 3–4 класів виконують завдання 1 астрономічну годину; здобувачі загальної середньої освіти 5–9 класів – 2 астрономічні години; здобувачі загальної середньої освіти 10–11 (12) класів, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти – 3 астрономічні години.

{Пункт 3 в редакції наказу МОН від 17.06.2024 № 875}

4. Під час виконання конкурсних завдань учасникам заборонено мати при собі засоби зв'язку, пристрої зчитування, оброблення, збереження та відтворення інформації, відео- та аудіозв'язку, не дозволяється використовувати допоміжні друковані або рукописні матеріали.

Учасники, які беруть участь у відповідному етапі Конкурсу в дистанційній формі, використовують технічні засоби, що забезпечують відеоспостереження в онлайн-режимі під час виконання ними завдань, сканування або фотографування сторінок конкурсних робіт для перевірки та оцінювання членами журі.

{Пункт 4 в редакції наказу МОН від 17.06.2024 № 875}

5. Роботи, які виконали учасники першого – третього етапів Конкурсу, шифрують в день проведення Конкурсу та передають журі відповідного етапу Конкурсу для перевірки.

Роботи, які виконали учасники четвертого етапу Конкурсу, укладають у пакети, що скріплюють печаткою установи / закладу освіти, де проходить четвертий етап Конкурсу. До робіт додають списки учасників четвертого етапу Конкурсу за підписом представника Центрального оргкомітету.

Представники Центрального оргкомітету передають до ІМЗО пакети з роботами учасників протягом 3 робочих днів з дати проведення четвертого етапу Конкурсу.

Роботи учасників четвертого етапу Конкурсу шифрують та передають журі для перевірки протягом 14 робочих днів з дати проведення четвертого етапу.

Учасники відповідного етапу Конкурсу, які виконували завдання в дистанційній формі, протягом 30 хвилин після його завершення надсилають роботи до відповідного оргкомітету за допомогою електронних засобів зв'язку.

{Пункт 5 в редакції наказу МОН від 17.06.2024 № 875}

VI. Визначення та нагородження переможців Міжнародного конкурсу

1. Переможцями першого – третього етапів Конкурсу та першого етапу Конкурсу серед закордонних здобувачів освіти є учасники, які в кожній категорії посіли перше, друге та третє місця. Кількість призових (перших, других, третіх) місць становить, як правило, не більше 30 відсотків від загальної кількості учасників у кожній категорії з орієнтовним розподілом їх у співвідношенні 1:2:3 в рейтинговому порядку.

У четвертому етапі Конкурсу, другому етапі Конкурсу серед закордонних здобувачів освіти в кожній категорії визначаються один переможець, який посів перше місце, два переможці, які посіли друге місце, три переможця, які посіли третє місце, згідно з рейтингом результатів.

У категорії «здобувачі загальної середньої освіти одного року навчання» переможців визначають за кожним роком навчання.

Кількість призових (перших, других, третіх) місць у Конкурсі серед закордонних здобувачів освіти за єдиними завданнями становить, як правило, не більше 30 відсотків від загальної кількості учасників у кожній категорії з орієнтовним розподілом їх у співвідношенні 1 : 2 : 3 в рейтинговому порядку.

Переможцем будь-якого етапу Міжнародного конкурсу не може бути учасник, який набрав менше половини можливої кількості балів.

{Пункт 1 в редакції наказу МОН від 17.06.2024 № 875}

2. Результати першого – третього етапів Конкурсу затверджуються наказами відповідних закладів освіти, органів управління у сфері освіти місцевих органів виконавчої влади.

Результати першого етапу Конкурсу серед закордонних здобувачів освіти затверджуються відповідними оргкомітетами.

Оргкомітети другого етапу Конкурсу серед закордонних здобувачів освіти надсилають до МОН копію протоколу з рішенням про визначення переможців та копії конкурсних робіт переможців.

Результати четвертого етапу Конкурсу, другого етапу Конкурсу серед закордонних здобувачів освіти затверджуються наказами МОН.

{Пункт 2 доповнено абзацами 2, 3 згідно з наказом МОН від 17.06.2024 № 875}

3. Переможців відповідного етапу Міжнародного конкурсу нагороджують дипломами I, II, III ступенів.

Переможцям четвертого етапу Конкурсу, які посіли перші місця у відповідних категоріях, призначаються стипендії Президента України переможцям Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика.

{Пункт 3 в редакції наказу МОН від 17.06.2024 № 875}

4. Нагородження переможців Міжнародного конкурсу відбувається в урочистій обстановці за участі педагогічних та науково-педагогічних працівників, які їх підготували, батьків, представників органів управління у сфері освіти, наукових та методичних установ, закладів освіти, громадських об'єднань.

VII. Фінансування Міжнародного конкурсу

1. Фінансування всіх етапів Конкурсу, крім четвертого, здійснюється закладами освіти, органами управління у сфері освіти місцевої влади за рахунок коштів бюджету, з якого фінансується відповідний заклад або установа, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

2. Фінансування проведення четвертого етапу Конкурсу, нагородження переможців четвертого етапу Конкурсу, другого етапу Конкурсу серед закордонних здобувачів освіти, Конкурсу серед закордонних здобувачів освіти за єдиними завданнями здійснюється МОН за рахунок коштів, передбачених МОН у державному бюджеті, у встановленому законодавством порядку, та інших джерел, не заборонених законодавством.

{Пункт 2 в редакції наказу МОН від 17.06.2024 № 875}

Генеральний директор
директорату дошкільної, шкільної,
позашкільної та інклюзивної освіти

Олег СРЕСЬКО